

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Foranstaaende Forslag er udarbejdet til Fyldestgørelse af Bestemmelsen i § 26 i Lov om Lærlingeforholdet af 6. Maj 1921, hvorefter Forslag til Revision af Loven bliver at forelægge senest for den i Aaret 1924 sammentrædende ordentlige Rigsdag.

Medens man for mange af Bestemmelsernes Vedkommende har ment at kunne foreslaa bibeholdt de tilsvarende Bestemmelser i Loven af 6. Maj 1921 i uforandret Skikkelse, frembyder Forslaget paa andre Omraader ikke uvæsentlige Forskelligheder fra den tidligere Lov. (Det bemærkes, at Ændringerne er trykt med Kursiv.) For det første er Bestemmelserne i §§ 7 og 8 i Loven af 1921 om Begrænsningen af Arbejdstiden og om et ugentligt Fridøgn ikke medtagne i nærværende Forslag, idet alle Bestemmelser om Arbejdstid, Lavalder m. m. for unge Mennesker under 18 Aar — uanset om de paagældende er Lærlinge eller ej — er samlede i det samtidig hermed forelagte Forslag til Lov om unge Menneskers Arbejde.

Dernæst adskiller Forslaget sig fra den nugældende Lov derved, at der er foreslaaet nogle særlige Regler for de til Arbejde i Handelsvirksomheder og til Kontorarbejde antagne Lærlinge. Siden Loven af 6. Maj 1921 traadte i Kraft den 1. Januar 1922, har det fra Handelsstandens Side meget indtrængende været hævdet, at Kravene i Lærlingeloven, der oprindeligt kun gjaldt for Industri og Haandværk, ikke er anvendelig i samme Grad paa Handelen, og at navnlig Uddannelsespligten for et stort Antal af de i Handelsvirksomheder beskæftigede unge Mennesker ikke kan opfyldes. Handelsstanden har dels støttet denne Paastand paa, at nogle Virksomheder er af en saadan Art, at de ikke giver Mulighed for, at der kan bibringes de paagældende unge Mennesker en blot nogenlunde afrundet Uddannelse, dels er det gjort gældende, at det for mange Virksomheder er nødvendigt, at der til en Del af Virksomhedens Arbejde — og dette gælder navnlig med Hensyn til det lettere Kontorarbejde — kan benyttes unge Mennesker, som Principalen ikke har en egentlig lovfæstet Pligt til at uddanne, og for hvem en saadan Uddannelse ej heller har været Formaalet med deres Ansættelse i Virksomheden, saaledes at en Fastholdelse

af Uddannelseskravet vil gøre det uhensigtsmæssigt for Virksomheden vedblivende at benytte unge Mennesker under 18 Aar til saadant Arbejde.

For at faa dette Spørgsmaal nærmere belyst, har Socialministeriet i Sommeren 1924 nedsat et lille Udvalg med den Opgave at afgive Indstilling til Ministeriet med Hensyn til Lovens Revision for saa vidt angaar Handelen. I sin Indstilling til Ministeriet (aftrykt som Bilag A. til nærværende Forslag) har Udvalget, der har forhandlet med Repræsentanter for Principaler og Medhjælpere indenfor Handelen, udtalt, at det er af den Formening, at Lærlingelovens Regler vedvarende i det store og hele bør være gældende for Handelen, bortset fra Bude og »Haandlangere«, der altid har været holdt udenfor Lærlingelovens Omraade, og at navnlig Adgangen for de unge Mennesker til at opnaa teoretisk Uddannelse i Handelskoler ikke bør opgives, men endog bør udvides til det store Antal unge Arbejdere, navnlig kvindelige, der benyttes til Telefonpasning, Maskinskrivning, Stenografering og lign., hvilket Arbejde efter den hidtil af Indenrigsministeriet anlagte Fortolkning har været holdt udenfor Lærlingelovens Rammer. Paa den anden Side har Udvalget udtalt, at for saa vidt dette kan opnaas, vil Udvalget, der ikke er blind for de ovenfor anførte, af Handelsstandens Principaler anførte Betragtninger, ikke nære Betænkelighed ved at foreslaa, at Kravet om Uddannelse i selve Virksomheden ikke anlægges med Hensyn til unge Mennesker, der antages til Beskæftigelse med saadant Arbejde som ovenfor anført, med Ekspedering af Kunder i Specialforretninger og med saadant Arbejde med Bogholderi, Regnskabsføring og lign., som det ikke er muligt at give de paagældende en hel eller delvis Uddannelse igennem.

Udvalget har derhos foreslaaet, at Forholdet lovteknisk ordnes saaledes, at der ikke ved Antagelsen af unge Mennesker til Arbejde som anført skal oprettes Lærekontrakt, man at der i Stedet for skal oprettes en Kontrakt paa dertil autoriserede Blanketter, i hvilken Kontrakt der skal træffes Bestemmelse om Opsigelsesvarsel og Lønvilkaar, og i hvilken Principalen skal